

FARSKÝ LIST

7. júl – 13. júl 2025, číslo 605

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

BIBLIA PRE VŠETKÝCH

EXODUS - VÝCHOD

Vyslobodenie Izraelitov z egyptského otroctva.

Jakubovi synovia začínajú prosperovať a rozmnožovať sa v Egypte, v zemi, ktorú im daroval Jozef. Zdá sa, že všetko je priaznivé vzrastu Jakubových synov.

Roky plynú a situácia Izraelitov sa zhoršuje, lebo spomienka na Jozefa, muža, ktorý zachránil Egypt od hladu už vyprchala.

Po 400 rokoch sa situácia stáva neznesiteľná.

Nový faraón vidí Izraelitov ako nebezpečenstvo svojho prežitia, vidí ich ako potencionálnych nepriateľov, ktorí sa v ktoromkoľvek momente môžu spojiť s inou krajinou a poraziť ho.

V tomto súvisе vchádzame do Božieho tajomstva. Je to 400 rokov mlčania bez konca. Boha nikde nevidno. Zdá sa, že celá história patriarchov bola vymyslená.

Mystici poznajú takúto situáciu veľmi dobre, poznajú veľmi dobre "mlčanie Boha", keď majú dojem, že celá skúsenosť a žitie z Boha nebolo ničím, iba ilúziou. Čím väčšia je tma (nazvaná tiež tmavá noc viery), objaví sa zrazu Svetlo, a ich život sa stane podstatne plodným; plodnosť, ktorá narastá v priebehu stáročí.

Izrael vchádza do tejto veľmi bolestnej skúsenosti, a vidí, ako je podrobený celému radu hanobení, všetkým možným utrpeniam a otrasnému otroctvu. Nadíde chvíľa, keď Egypťania chcú, aby izraelský ľud zanikol a dajú príkaz babiciam, aby usmrtili každého chlapca, čo sa narodí z tohto ľudu (Ex 1,15-16). Niet pochyb, že mlčanie Boha neznamená, že ostáva nečinný. On naďalej pôsobí svojím spôsobom, a spôsob Božieho konania je vždy odlišný od konania človeka. "Veď myšlienky

moje nie sú myšlienky vaše a cesty vaše nie sú cesty moje - to výrok Pána. Ako sú nebesá vyvýšené nad zem, tak sú cesty moje vysoko od ciest vašich" (Iz 55,8-9).

Boh teda dovolí, aby Izrael klesol až do najhlbšej biedy a poníženia - takmer až do nebytia, ktorému neostáva nič iné, len úzkostne kričať a volať k Bohu, k tomu Bohu, o ktorom hovoria, že sa zjavil ich otcom.

A Boh počuje tento nárek. "Videl som utrpenie ľudu svojho v Egypte a začul som jeho volanie pre pracovných dozorcov. Viem o jeho utrpení" (Ex 3,7).

Nie je to tak, že by Boh ostal ľahostajný voči utrpeniu svojho ľudu, tak ako neostáva ľahostajný voči utrpeniu žiadneho človeka. Jednoducho, čas je od Boha a nie od človeka, a tento čas, ktorý človek nechápe, je časom dozrievania, je časom spásy a vždycky je to čas vzrastu. A preto: "Čím viac Izraelitov utláčali, tým väčší sa rozmnožoval a viac sa rozrastal" (Ex 1,12).

V tomto temnom čase, nepochopiteľnom pre ľudí, Boh pripravil vodcu - Mojžiša. On sa stane ohnivkom reťaze, ktorá pospája tento zvyšok ľudu s patriarchami. Tým, že ho spojí s nimi, Izrael, ktorý takmer nie je ľudom, zdedí všetky prisľúbenia, ktoré Boh vyriekol. Tieto prisľúbenia sprítomní, a odvtedy už Božie prisľúbenia nebudú pre Izrael len spomienkami na minulosť, ale budú to pamiatky - memoriály viery.

HORIACI TRŇOVÝ KER

V knihe Exodus v 3. kapitole sa znova objavuje postava Mojžiša, ktorá ako sme predtým videli, je predobrazom Ježiša Krista, Vysloboditeľa. Boh, ktorý si poslužil ľudským sprostredkovaním, aby ukázal svoju

spásonosnú silu, vyvolí si svojho sluhu Mojžiša, ktorý sa nám tu objaví v postave pastiera. Je predobrazom Ježiša Krista, dobrého Pastiera. Písmo nám rozpráva, že raz, keď Mojžiš hnal ovce na púšť, došiel až k vrchu Božiemu, k Horebu, k vrchu Sinaja, kde sa neskôr Boh zjaví svojmu ľudu a odovzdá mu zákon.

Fakt, o ktorom nám hovorí Písmo, že Mojžiš viedol svoje stádo až za púšť, až k vrchu Horeb, nám poukazuje na poslanie, ktoré má každý, čo má pásť ľud; má ho viesť a sprevádzať cez púšť života, kde sa sprítomňuje pokušenie a priviesť toto stádo pred Boha, kde sa nachádza miesto odpočinku, lebo iba v Bohu a v jeho vôli môže človek spočinúť.

Každý žal m v Písme sa celkom vyplní v Ježišovi Kristovi. V 23. žalme sa hovorí: "Vodí ma k vodám, kde odpočinem si a dušu moju občerstvuje; chodníkmi spravodlivými ma vodieva pre meno svoje."

Keď došiel Mojžiš k vrchu Božiemu, k Horebu, zjavil sa mu anjel Boží v ohnivom plameni uprostred trňového kríka. Videl, že trňový krík horel plameňom, ale vôbec nezháral (Ex 3,2). Anjel Boží je sám Boh, a v takejto podobe sa zjavuje ľuďom, napr. v Gen 16,7.

Svätí cirkevní otcovia videli v obraze horiaceho kríka predobraz cirkvi, poznačenej svojou slabosťou; je to obraz trňového kra, ale zároveň posvätenej prítomnosťou Boha, ktorý je týmto ohňom a ktorý krík trnía zahaľuje, obkľučuje bez toho, aby ho zničil. Mojžiš sa tomu čuduje, že vidí oheň, ktorý vôbec neničí trňový ker; a taká je aj prirodzenosť cirkvi, ktorá nesie na chrbte svoju slabosť. A súčasne je aj nositeľom Božej svätosti, ako to často hovorí svätý Pavol.

Tento horiaci ker je tiež obrazom Márie z Nazareta, ktorú Cirkev nazve: "Horiaci ker Mojžiša, ktorý nesie Pána a nezhára." A naozaj, v najstarších kláštoroch východnej

Európy nachádzame ikony, ktoré zobrazujú Pannu Máriu, ako nesie vo svojom vnútri tento horiaci ker Mojžiša.

Napokon, tento obraz nám pripomína život všetkých svätcov cirkvi, ktorí boli svätými nie pre svoju dokonalosť, ale vo svojej slabosti, v ktorej sa zjavila svätosť Boha.

Boh zavola na Mojžiša z trňového kríka, ale nie preto, aby ho tam zadržal, hoci Mojžiš by bol nadšený tým, že by mohol po celý zvyšok svojich dní kontemplovať Boha, ale ho volá, aby ho pohol na cestu, na ktorej má splniť určité poslanie. Toto poslanie, ktoré úplne prevyšuje jeho schopnosti, je oslobodiť utláčaný ľud.

POSANÝ MOJŽIŠ

Boh posla Mojžiša, aby vyslobodil svoj ľud. Každý útlak, ktorý hniezdi v srdci človeka, zabraňuje mu spoznať Boha. Toho Boha, ktorý zasahuje do dejín konkrétneho človeka, čo má meno a priezvisko a ktorý sa zjavuje v jeho najhlbšom bytí, hovorí mu to, čo Mojžišovi: "Ja som, ktorý som!" (Ex 3,14). Touto definíciou Boh zjavuje seba samého ako takého, ktorý pôsobí pre spásu človeka. Mojžiš dostal toto zjavenie mena Boha a je poslaný na misiu; no chudák, nemá ani odvahu a ani sily, aby ju realizoval. Uvedomuje si, že misia ho úplne prevyšuje. A Mojžiš vedie dialóg s Bohom, ktorému vyjaval svoju nemohúcnosť (Ex 4,1). Vtedy mu Boh dá zbrane, ktoré neskôr budú výzbrojou každého človeka, ktorý uskutočňuje Božie poslanie: kríž a nové srdce.

Naozaj, Boh povedal Mojžišovi: "Čo to máš v ruke?" On odvetil: "Palicu." A On mu riekol: "Hoď ju na zem!" A keď ju hodil na zem, premenila sa na hada, takže Mojžiš pred ním utekal. Potom hovoril Pán Mojžišovi: "Načiahni ruku svoju a chyť ho za chvost!" A keď načiahol svoju ruku a chytil ho, obrátil sa v jeho ruke na palicu (Ex 4,2-4).

Palica je kríž, ktorá hodená na zem ako Ježiš - pšeničné zrno, premení sa na hada, obraz hriechu. Sv. Pavol nám hovorí, že Ježiš Kristus sa pre nás stal hriechom. Hriech je synonymum smrti, preto Mojžiš uteká a zosobňuje človeka, ktorý pociťuje inštinktívny odpor pred krížom, pred utrpením a preto neustále uniká pred Bohom. Boh povzbudzuje Mojžiša, aby sa nebál a had je opäť palicou, a keď ju berie Mojžiš, stáva sa mu oporou pri uskutočňovaní misie. Už od svojich začiatkov Cirkev vždy chápala, že každá misia, každá evanjelizácia má svoju oporu a plodnosť v kríži nášho Pána Ježiša Krista.

"A Pán mu hovoril ďalej: "Vlož svoju ruku do svojho záhybu na svojich prsiach!" I vložil svoju ruku do svojho záhybu a keď ju vytiahol, hľa, jeho ruka bola malomocná ako sneh. Potom mu riekol: "Zasa vlož svoju ruku do svojho záhybu!" A opäť vložil svoju ruku do svojho záhybu a keď ju vytiahol zo svojho záhybu, div, bola ako ostatné jeho telo" (Ex 4,6-7).

Fakt, že Mojžiš vloží ruku do záhybu na svojich prsiach, čiže ju vkladá do hlbín svojho srdca a vytiahne ju plnú malomocenstva znamená, že nie je lepší od ostatných. To znamená, že Mojžiš takisto má nečisté srdce. Boh mu zmení srdce, prikáže mu opäť vložiť ruku do svojho záhybu na prsiach a vytiahne ju čistú od všetkej nečistoty.

Toto nám pripomína modlitbu farizeja a mýtnika, ktorú vyrozprával Lukáš v 18. kapitole vo veršoch 9-14, kde farizej bol zavrhnutý pre svoje slová a mýtnik bol ospravedlnený, pretože sa bil do prs, čiže vošiel do hlbín svojho srdca tak, ako Mojžiš. Na druhej strane žalmista nám povie: "Mne srdce čisté, Bože, stvor a obnov vo vnútri mojom ducha pevného" (Ž 51,12). Tým nás učí, že Boh odpúšťa a súčasne aj tvorí, že akt odpustenia zo strany Boha nie je akýmsi vylepšením ľudskej podstaty, ale je stvorením Božích detí.

A v tomto zmysle máme chápať šieste blahoslavenstvo: "Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha" (Mt 5,8).

PASCHA

Boh prikazuje izraelskému ľudu sláviť paschu. Izrael tak slávi svoju spásu. Boh takto prechádza a zachraňuje svoj ľud. Táto pascha bude znamenať, že Boh prechádza, aby zachránil a bude stredobodom, na ktorý sa bude vlastne odvolávať celá duchovnosť izraelského ľudu. Odtiaľ už Izrael nebude ten istý ako predtým. Má skúsenosť Boha, ktorá ho bude odlišovať od všetkých ostatných národov.

"Kristus, naša Pascha, vstal z mŕtvych", budú spievať prví kresťania vo svojich eucharistiách, a takisto aj pre nás pascha, to znamená eucharistia, bude jediným stredobodom, ku ktorému bude gravitovať naša skúsenosť Boha, a to až do takej miery, že môžeme povedať: Niet cirkvi bez eucharistie, a niet eucharistie bez cirkvi.

Naozaj, aj samotný Ježišov život je orientovaný k pasche, a preto vidíme, že Ježiš tu a tam povie: "prišiel som pre jednu hodinu", alebo "moja hodina ešte neprišla". Sú to vyjadrenia, ktoré nám poukazujú na to, že Ježiš mal upreté oči počas celého svojho života na istú hodinu, a to je hodina prechodu z tohto sveta k Otcovi, aby zachránil ľudí.

Sv. Pavol učiteľsky opisuje Ježišovu paschu takto: "Do výšav vystúpil, so sebou vzal zajatcov, ľuďom dal dary" (Ef 4,8). To znamená, že Ježiš v tomto prechode k Otcovi ponúkol svoje obetované telo ako baránok bez poškvrny, vykúpil ľudstvo oklamané diablom (Gn 3,1-7), a dal nám Ducha Svätého, Ducha pravdy, ktorý nás privedie k plnej pravde (Jn 16,13). To znamená, že knieža ľži ponechá človeka bez rozlišovania a bezmocného, aby sa mohol páčiť Bohu. Ježiš so svojou paschou, so svojou obetou ako protiklad dáva Svätého

Ducha, Knieža pravdy, ktorý sa stáva Učiteľom vnútrajška, ktorý postupne modeluje dušu, aby sa človek mohol páčiť Bohu. Prvým poslaním Ducha Svätého bude odhaliť nám tajomstvo svätých Písem, v ktorých je vyjadrená Božia vôľa.

Človek so svojimi prirodzenými silami ani nemôže poznať Božiu vôľu, preto sa hovorí v Knihe múdrosti (9,13): "Lebo ktorý človek vládze poznať vôľu Božiu"? A sv. Pavol nám povie, že láska Boha zjavená v Kristovi Ježišovi je ohromujúca a dojemná, "keď nám dal poznať tajomstvo svojej vôle" (Ef 1,9).

Sám Ježiš nám hovorí, že evanjeliá sú samým tajomstvom, a tak v podobenstve o rozsievачovi (Lk 8,4-15) vidíme, že nik ich nechápe, dokonca ani jeho učeníci; potom ich teda zoberie nabok a vysvetlí im podobenstvo.

Povedal im: "Vám je dané poznať tajomstvá Božieho kráľovstva. Ostatným hovorím len v podobenstvách, aby hľadali, ale nevideli, aby počúvali, ale nechápali" (Lk 8,10).

Vyžarovanie, ktoré možno odvodiť z paschálneho tajomstva, by sme mohli povedať, že je nekonečné, lebo Božie slovo tým, že je tajomstvo, sa nikdy nevyčerpá. Tu sme nasmerovali tieto riadky len na jeden aspekt - vykúpenie človeka: "aby sme boli pred jeho tvárou svätí a nepoškvrnení v láske" (Ef 1,4).

Ešte bude aj iná príležitosť, keď budeme o pasche hovoriť znovu, o tejto nádhre v cirkvi, ktorá spôsobila to, že ranné kresťanské spoločenstvá s jasotom spievali: "Zvestujeme tvoju smrť, vyznávame tvoje zmŕtvychvstanie, príď, Pane Ježišu! MARANA THA!"

	Čičava	Komárany	Memík
	<i>Prepodobní otcovia Tomáš z Maley a Akkakios</i>		
Po 7.7.			17.00 spoveď 18.00 +Ján (r.Pavučková) +panychýda
Ut 8.7.	<i>Svätý veľkomučeník Prokop</i>		
St 9.7.	<i>Svätý hieromučeník Pankrác, tauromenský biskup</i>		
	18.00		
Št 10.7.	<i>Prepodobný otec Anton Pečersko-Kyjevský</i>		
	8.00		
Pi 11.7.	<i>Svätá všechválna mučenica Eufémia</i>		<i>Zdržanlivosť od mäsa</i>
	18.00		
So 12.7.	<i>Svätí mučeníci Proklos a Hilarios</i>		
			18.30
Ne 13.7.	<i>Piata nedeľa po Päťdesiatnici</i>		
	9.15 *ZBP Mária, Stanislav (darovala M.Husárová)	7.30 * za farnosť	

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete